

KADINLARIN SESİ

eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için

EYLÜL 1977 YIL: 3 26-5

BAŞYAZI

İŞTE ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE

Ülkemiz işsizliğin, pahalılığın, açlığın, hastalığın, ekmek, gaz ve mazot kuyruklarının ve en önemlisi her an kurşunlanma korkusunun kol gezdiği, faşizmin hızla tırmandığı karanlık kötü günler yaşıyor.

Para babalarının iktidarı MC son ikibuçuk yıl içinde ülkeyi bir zindana çeviriverdi. Durumdan işçi, köylü, memur, genç-ihtiyar, kadın-erkek herkes şikâyetçi. Tezgâh başında, mahallede, kuyrukta, dolmuşta herkes birbirine soruyor. «Ne yapacağız?».. Cevabını hemen verelim: BİRLİK OLACAĞIZ. Tüm dünyada lduğu gibi ülkemizde de örneklerini çok gördük. Birlik, beraberlik içinde örgütlü savaşım veren kitlelerin önünde hiçbir engel dayanamaz, yıkılır gider. Bunun en güzel örneğini geçen sene Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yasalaşmasına karşı işçi sınıfımızın öncülüğünde verdiğimiz örgütlü savaşımda gördük.

Evet, artık biliyoruz; tüm ağırlığını omuzlarımızda hissettiğimiz bu gidişe dur demenin tek yolu var: Birlik, beraberlik. Bu nedenle de işçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK' in faşizme ve MC'ye karşı olan tüm örgüt ve kişilere yaptığı ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE çağrısına katılmalıyız.

ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE NEDİR?

Ulusal Demokratik Cephe (UDC), işçi sınıfımızın, emekçilerin, aydınların, yurtseverlerin, kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, yaşlısıyla bize dayatmak istediği insanlık dışı yaşam koşullarına karşı insanca yaşamak için, demokrasiden, bağımsızlıktan yana tüm örgüt ve kişilerin oluşturmaya çalıştıkları bir duvardır. UDC, faşistlerin ve onların işbirlikçisi Mao'cular dışında, tüm demokratik ve ilerici örgütleri, meslek kuruluşlarını, siyasî partileri, sendikaları ve kişileri içerir.

Bu cephe **ulusaldır** çünkü: Ulusal zenginlikleri yaratan herkesi, tüm emekçileri kapsamaktadır. Ülkemizi emperyalizmin boyunduruğundan kurtarmak isteyen, politik, ekonomik bağımsızlık isteyen tüm halkın yani bir avuç işbirlikçi dışında kalan ezici çoğunluğun yararınadır.

Demokratiktir çünkü: Demokrasiden yana tüm güçlerin birliğini ifade eder. Siyasî görüşü ne olursa olsun faşizme, baskı ve törere, para babalarının, büyük toprak sahiplerinin, ağaların, çağdışı sömürülerine karşı olan herkesi içine almaktadır.

ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE'DE KADINLARIN YERİ

Bu çağrıya çocuklarının, yarınlarının sorumluluğunu duyan hiçbir kadın kayıtsız kalmamalıdır. Bu savaşımda bizlere çok görev düşüyor:

- İşyerimizde, mahallelerimizde, köyümüzde UDC'nin ne olduğunu, niçin birlik olmamız gerektiğini herkese anlatmak,
- En somut ve yakın hedefler için kitleleri örgütleyip eyleme sokmak,
- Bu amaçla imza kampanyaları, yerel yürüyüş ve mitingler düzenlemek ve katılmak, haraç vermediği için faşist saldırılara uğrayan esnafa yardım kampanyası açmak gibi pek çok görevimiz vardır.

UNUTMAYALIM, HER YIĞINSAL EYLEM ÖRMEYE ÇALIŞTIĞIMIZ DUVARIN BİR TAŞIDIR.

İŞTE 2. MC'NİN GETİRDİKLERİ

İşsizlik	**VAR**
Pahalılık	**VAR**
Zam	**VAR**
Kuyruklar	**VAR**
Baskı	**VAR**
Karaborsa	**VAR**
Anti-demokratik yasa tasarıları	**VAR**
Can güvenliği	**YOK**
Ekmek	**YOK**
Su	**YOK**
Gaz	**YOK**
Kahve	**YOK**
Pirinç	**YOK**
Konut	**YOK**
Öğrenim özgürlüğü	**YOK**

Faşizmin tırmandığı bu günlerde, pahalılık aldı yürüdü. Aldığımız ücretlerle fiyatlara erişmek ise olanaksız. Halkımızın temel gıda maddesi olan ekmek sık sık gramajı düşürülerek zam üstüne zam yiyor. Fiyatı artan yalnız ekmek mi? Ya pirincin, etin, fırınların, tüp gaz bayilerinin önündeki saatlerce süren kuyruklar? İşte bu yokları ve kuyrukları görmezlikten gelen 2. MC'nin lideri, «Biz neye zam yapmışız» diyor, ev kadınının mutfağında, emekçinin tek eğlencesi sigarasında olanca gücüyle hissettiği zamları «var da denmez yok da denmez» diyerek geçiştirmeye çalışıyor. Ama biz biliyoruz ki ekmeğimize göz diken, emeğimizi sömürenler **kemerleri sıkmalıyız** diyerek kendi buhranlarının yükünü biz emekçilere yüklemek istiyorlar.

Büyük parababaları kârlarını düşürmemek için fiyatları arttırırken işçiler ve diğer emekçiler yaşamlarını sürdürebilmek için mücadele veriyorlar.

2. MC'nin yabancı petrol şirketlerinin emrindeki politikası biz emekçileri gaz lâmbası ışığında aydınlanma zorunda bırakıyor. Karanlığa gömülmüş 59 ilimizde uygulanan kısıtlama «arıza» adı altında saatlerce uzatılıyor. O zaman ne yapsın sermaye sözcüleri, üstesinden gelemedikleri sorunların suçunu başkalarına yüklüyor, solcular sabotaj yaptı diyorlar. Ama bu sabotaj masallarının uydurma olduğunu kitleler de biliyor artık. Jeneratörlerin aydınlattığı köşklerinde, villalarında enerji kısıntısını hissetmeyen parababalarının yalanları bizi kandıramaz.

İkinci MC'nin kararttığı ülkemizde artık insanlar evlerine giderken, dolmuş ya da otobüse binerken başına ne geleceğinden habersiz. Her gün silahlı komandolar tarafından gencecik işçiler, emekçiler, öğrenciler, gençler sokak başlarında vuruluyor, öldürülüyor. Öldürülen yüzlerce evlâdımızın katilleri bulunamıyor.

Yağma, vurgun ve katiller çetesi MC ayakta durabilmek için baskı ve şiddet olaylarını gün be gün arttırıyor. İdari ve emniyet kademelerini kendi adamları ile dolduruyor. İşte bunun içindir ki, ilerici kuruluşlar aranıyor, basılıyor, kapatılıyor. Faşist saldırı ve cinayetlerin baş sorumlusu MC' nin can güvenliğini sağlaması beklenemez.

Ya MESS patronlarının gizli toplantılarına ne demeli? İşçilere «hayvan herifler» diyen patronlar işçi evlerine mektuplar yollamakta, işçileri sendikaya karşı çıkarmak için plânlar yapmaktadırlar. Ama patronların grev kırıcılıkları biz işçilerin bilinci ve dayanışması karşısında paramparça olacaktır.

İkinci MC'nin halkımız üzerinde oynadığı bu oyunları ancak örgütlü, yığınsal çıkışlarla ve Ulusal Demokratik Cephe'de yer alarak bozabiliriz. İşçi, emekçi tüm kadınların bu cepheye katılmaları en hayati görevleridir.

ANKARA DİKİMEVİNDE:

ÇALIŞACAKSIN! BAYILACAKSIN, AYILACAKSIN, YİNE ÇALIŞACAKSIN!

1000'i aşkın kadın hergün sabahın saat sekizinde –ama bir dakika bile geç değil– bir gün öncenin yorgunluğunu bile üzerlerinden atamadan Dikimevi'ne, kendi deyimleriyle «hapishane»ye girerler. Ve baskıyla, aşağılanmayla, haksızlık ve sömürüyle geçen yeni bir işgünü başlar.

Üstleri aranır kadınların bir bir. Olur ya, gebedir kadın, karnı acıkınca yanında getirdiği bir parça yiyeceği yiyecektir gizlice. Belki de dışarıdan iş getirir, aldığı 1500 lira yetmez de...

İşgünü başlayıp, işçiler makinalarının başına geçtiklerinde, kadınların deyimiyle «gardiyanlar» elleri arkalarında makinalar arasında dolaşarak kadınların yeterince sömürülüp sömürülmediğini kontrol ederler: Nefes almak için 1-2 saniye arkasına mı dayanmıştır kadın; yoksa yanındaki arkadaşına hastalığını mı sormaktadır ...Gardiyan kendisine verilen görevi yerine getirir: Bağırır, hakaret eder, bir tek elinde kırbacı eksiktir. İşinin başında fenalaşan bir arkadaşlarına gardiyanın şöyle bağırdığını anlatıyor işçiler: **«bayılacaksın, ayılacaksın, yine çalışacaksın!»**

Bir yasaklar diyarıdır bu dört duvarın arası. Eğer burada çalışıyorsanız neler size yasaklanmıştır:

— Başınızı işinizden kaldıramazsınız.

— Yanınızdakiyle konuşamazsınız.

— Konuğunuzla özel bir odada olmak koşuluyla en fazla 5 dakika konuşabilirsiniz; kapıyı kapatamazsınız, kapıda da sürekli saatine bakan bir nöbetçi vardır.

— Tuvalette uzun kalamazsınız ve sık gidemezsiniz.

İşte böylesine ağır koşullarda çalışan işçiler çok yetersiz bir öğle yemeği ile yetinmek zorundadırlar.

İşveren yasal zorunluluğu yerine getirerek işyerinde bir kreş açmıştır. Ama bu kreş Türkiye'de tüm çalışan kadınların uğrunda mücadele ettikleri yavrularının bu işi bilen ellerde bakılacağı, eğitileceği değil, çocuklarının adeta atıldıkları bir yerdir.

Bunca zorluğa katlanan kadınlar son derece düşük ücret alırlar. Ücretler sömürünnü en yoğun olduğu ücret sistemine göre, «parça başına» verilir. Örneğin bir ceket 450 kuruşa dikilir. Gerçi yeni bir sözleşme yapmıştır sarı sendika ama kadınlar alacakları ücretin ceket başına kaç kuruş arttığını ve buna karşılık günde çıkaracakları parça sayısının kaça çıkacağını (!) bilmemektedir. Ay sonunda ellerine kaç para geçeceğini de bilmezler. Filanca gün 1-2 dakika geciktiniz, gardiyana biraz diklenecek oldunuz diye haberiniz bile olmadan ücretinizden kesilmiştir ceza diye.

Böyle bir günün sonunda, kadınlar bu kez de işyerinden bir parça kumaş çalabilecekleri gerekçesiyle üstleri aranarak çıkarlar. Çıkarlarken bitirdikleir 1500 ceketle birlikte gençliklerini, yaşama sevinçlerini de bir parça daha tüketmişlerdir. Bütün yorgunluğa rağmen yine iş beklemektedir kadınları evde. Yemek, bulaşık, çocukların üstü başı, temizlik onların üzerindedir. Dikimevinde kadınların çoğu duldur. Yani yaşam savaşımında yalnızdırlar, evinin hem kadını hem erkeği, çocuklarının hem anası hem babası olmuşlardır. Bu koşullarda baş kaldırmak, hakkını aramak çok daha zordur.

Yetkili sendika, sarı patron sendikacılığının bayraktarlığını yapan Türk-İş'e bağlı Harb-İş'tir. İşçilerin amansızca sömürülmesi için işveren ve sendika elbirliği ile çalışmaktadırlar. Sorunlarına biraz sahip çıkıp sendikaya başvuran işçiler bizzat sendika tarafından işverene şikâyet edilir-

Hazırlayan: İKD Ankara Çankaya Şubesi

İŞTE ÖYLE ZOR... SADECE EKMEK YİYİZ. ŞİŞİRİYİZ KARNIMIZI EKMEKLEN...

Azer abla 3 çocuk anası...

Azer abla 7 senedir hem analık, hem de babalık yapıyor çocuklarına...

Azer abla tarım emekçisi bir kadın...

Tüm köylü kadınlarımız gibi Azer abla da nasibini alamamış okumaktan. İlkokul üçe kadar okula gitmiş ama «okuduğumu anlayamam» diyor. En az ilkokul 5'i bitirmem gerekirdi» diyor.

Soruyoruz Azer ablaya:

— Ne iş yaparsın Azer abla, geçimini neyle sağlarsın?

— Ağa nın toprağında pancar kazarım diyor, senede 2-3 ay pancar kazarım. 1-1,5 ay iyi çalışsam elime en çok 3.000.— TL. geçer. Eh, o da odun kömür parası!..

— Peki zor olmuyor mu Azer abla?

— İŞTE ÖYLE, ZOR.. EKMEKTEN BAŞKA BİR ŞEY YEDİĞİMİZ YOK, SADECE EKMEK YİYİZ. ŞİŞİRİYİZ KARNIMIZI EKMEKLEN...

Evet, Azer abla, geçimini 2-3 aylık çalışmaya bağlayan binlerce geçici tarım emekçilerinden birisi.. Pancar toplama zamanı geldiğinde çapasını, ekmeğini alıp tarlaya koşan binlerceden birisi. **«Bizi DRAGAMAN toplar, bize dolmuş yerini söyler başka bir iş yapmaz, sabahtan akşama kadar da başımıza dikilir,**

«iyi çalışın, iyi kazın, iyi ayıklayın» diye bizi azarlar, «sonra da o günde 150 lira alır, bizse 80 lira» diyor. Bu duruma karşı çıksak da **«ister gelin, ister gelmeyin...»**

Devam ediyoruz sormaya:

— İş bulmak zor oluyor mu Azer abla?

— İŞ BULAMAYIZ. GÜNDEN GÜNLERE KOLAYLIK ÇIKTI. BİR TEKLEME BİTEY HEPSİ. ORAK BİÇİLMEYE BİÇER DÖVERLER ÇIKTI.

Sendikasız olmanın, sigortasız olmanın doğurduğu sakıncaları bir bir sayıyor bize. Sigorta isteseler DRAGAMAN'ın bir daha onları çağırmayacağını ve bu durum karşısında birlik olunmasının, tek bir yumruk gibi ağanın temsilcisi DRAGAMAN'ın karşısına dikilinmesinin gerektiğini söylüyor. Sigortalı olunca, yaşlanınca emeklilik maaşı alacağını da biliyor, oysa şimdi geleceğini düşünemiyor bile!.. **«Devletin hastahanesi var»** diyor, **«sürüneceğiz oralarda»**. Bu durumda yaşamlarının ağanın insafına kalmış bir şey olduğunu da...

Devam ediyoruz sormaya:

— Nasıl yaşıyor bu ağalar Azer abla?

— AĞALAR TAKSİLERDE GEZİYLER, NASIL YAŞIYACAK. GEZİYLER, TARLANIN KENARINDAN GELİP BİR KERE BAKIYLAR, TOOZ OLUP TARLADAN GİDİYLER. BİZİM GİBİ GÜNEŞTE YANACAKLAR DEĞİL. BİZİM DE TERİMİZ TOPRAĞA KARIŞIY.

AKŞAMA KADAR YAL GİBİ SU İÇİYİZ.

Azer ablaya onların ve onlar gibi olanların, yani tarım emekçilerinin sorununa fabrikalardaki işçilerin sahip çıktığını ve işçilerin genel isteklerinin arasında **«Köklü ve gerçek bir tarım ve toprak reformunun yapılması,»** yani her köylünün çalıştığı toprağın sahibinin ağa değil de, üzerinde çalışan köylünün olması, ayrıca, **«tarım iş kanununun çıkartılması,»** **sendikalaşma ve sigorta hakkının tüm çalışanlara tanınması,»** **işsizlik sigortası, «tüm çalışanların toplumsal güvenliğe kavuşturulması,» çalışamıyacak durumdaki ve toplumsal güvenliği olmayan tüm yaşlılara ve sakatlara yeterli aylık»** gibi maddelerin olduğunu anlatıyoruz

«Onlar haklı, adamakıllı haklı» diyor **«onlar.»**

Ve Azer abla, Azer ablalar ,işçiler grev yaptığında dayanışmalarını engellemeye kalkışanlar olsa bile, işçilerle birlikte olmaya kararlılar.

Çünkü biliyorlar ki işçi köylü birlikte olursa ancak insanın insanı sömürmediği bir düzeni kuracaklar, insanca yaşıyacaklar. Ve biliyorlar ki bu savaşımlarında tüm ilericiler olduğu gibi İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ'de yanlarında, saflarında.

8 EYLÜL O

YAZMA G

ÇOCUK

Sosyalist ülkelerde çocuk alt ve çocuklara okullarda

ler.

Dikimevi Türkiye'de binlerce kadının çok zor koşullarda çalıştığı bir çok işyerinden yalnızca biridir. Kadınlar, sessizdir, baş kaldırmazlar, elleri yatkındır, hünerlidir, örgütlü mücadele gelenekler iyoktur. Kadın işçiyi tercih eder işveren.

Ancak bunun böyle gitmeyeceği ve tomurcuğun patlıyacağı bir gerçek. Bunun kanıtı ise 1 Mayıs alanında ellerinde DİSK'in bayrağını taşıyan kadın işçiler, DGM direnişinde erkeğiyle omuz omuza faşizme karşı savaşım veren, «EVLAT ACISINA SON» yürüyüşünde alanları dolduran analar, MESS'e karşı direnen işçilerle dayanışma için göz nuru döktükleri el işlerini satışa çıkaran ve nihayet İlerici Kadınlar Derneği'nin çatısı altında örgütlenen binlerce işçi, emekçi ,aydın ,öğretmen kadınlardır.

Dikimevinde kadınlar er ya da geç kendilerini saran sömürü zincirini ve sarı sendika ağını parçalayacaklar ve sınıf savaşımındaki onurlu yerlerini anа ve emekçi olarak alacaklardır.

GREVCİ EŞLERİ DE SAVAŞIMDA

Maden-İş üyesi binlerce işçinin büyük bir disiplin ve kararlılıkla sürdürdükleri grevler karşısında MESS yöneticilerinin etekleri tutuştu. Patronlar, bayatlamış numaralarla grevleri çökerteceklerini hayal ederek avutuyorlar kendilerini.

İşçilerin evlerine mektuplar göndererek, onları grevden caydırmaya çalışmaları da bu numaralarından biriydi. Patronlar işçileri kandıramayacaklarını biliyorlardı ya, işçinin ailesini kandırabileceklerini sanıp umutlandılar boş yere. Belli ki patronlar grevci eşlerini tanımıyorlar. Tanıyamazlar da. Çünkü açlığı ve her türlü çileyi grevdeki kocası ile birlikte göğüsleyen bu kadınlar, parababalarının karılarına hiç mi hiç benzemezler.

Safinaz Yılmaz da bir grevci eşi. Kocası MAN fabrikasında çalışıyor. Kendisi ise üç yıllık tekstil işçisi. Yaşı 25 genç karı koca örnek alınacak bir dayanışma gösteriyorlar. Safinaz gece vardiyasından döndüğünde bile uykusuz yüzünde gülümseme hiç eksik olmuyor. Karı koca hemen o gün karşılaştıkları önemli olayları anlatıyorlar birbirlerine.

Safinaz hiç grev görmemiş kendi işyerinde. Ama grevin ne olduğunu çok iyi biliyor. Çünkü kocası ona uzun uzun anlatmış bunları. MAN fabrikası greve çıkmazdan önce bile geceler boyu konuşmuşlar. Ne zaman greve çıkılacağını, MESS'in ne olduğunu, Maden - İş grevinin önemini.. Şimdi de birlikte yaşıyorlar grevi. Öyleki, Safinaza soruyoruz: **«Kocan greve çıktığında neler hissettin»** tıpkı bir grevci gibi cevap veriyor. **«Hakkımızı verme diler ne pahasına olursa olsun, sonuna kadar direneceğiz asla dönmek yok.»** Safinaz kocasının grevini üç kez ziyarete gitmiş. Bu ziyaretlerini anlatıyor bize. **«Kocam bana İlerici Kadınlar Derneği üyelerinin grevdeki işçilerle büyük bir dayanışma içinde olduklarını anlatmıştı. Ben de İKD saflarına katılmak istedim. İşte, grev yerine gittiğimde İKD'li arkadaşlarla tanıştım ve İKD' ye üye oldum. Bir başka gün, evde çok işim vardı. Eşim gitti. Ben çamaşır yıkamaya başladım. Az sonra baktım ki kocam beni almaya gelmiş, İKD'li arkadaşlar grev yerindeymişler Çamaşırı bıraktığım gibi, ben de koştum grev yerine. İyi ki gitmiştim. Tiyatro oynandı, halaylar çekildi. Hele herkes bir anda —DGM'yi ezdik sıra MESS'de— diye haykırıyorlar ya. İşte öyle bir heyecanlanıyorum ki o an. Yüreğim yerinden fırlayacak gibi oluyor.**

Safinaza MESS'in işçi evlerine mektuplar gönderdiğini söyledik. Bu mektuplardan evlerine gelip gelmediğini sorduk.

«Geldi, hem de üç beş tane geldi. Onları yırtarken öyle bir zevklendim ki, sormayın. Bu patronlar bizi aptal mı zannediyorlar. Komşularımın evlerine de mektuplar gelmiş. Hadi ben işçiyim, belki patronların oyunlarını daha kolay anlarım diyelim. Ama ev kadını olan grevci eşleri bile yutmuyorlar bu numaraları.»

Safinaz eğer cevresinde patronların oyunlarına kanan bir kadınla karşılaşsaydı ona neler söyleyeceğini de anlattı bize.

«Arkadaş, patronlar bizim birliğimizi parçalamak için bu yalanları söylüyorlar. Biz birleşmez, direnmezsek her zaman ezerler bizi. Grevci eşinin görevi kocasına destek olmaktır» derdim.

Türkiye'nin neresinde olursa olsun grevci eşleri, anaları, işçilerle tek bir yumruk tek bir yürek. İşte Haymak grevci işçilerinden birinin anası Nebahat Duman ve kız kardeşi Safinaz'ı tanımadıkları halde aynı şeyleri hissediyorlar. Aynı kararlılıkla kocalarına, oğullarına omuz veriyorlar. Kadınlar yiğit kadınlar, yandaş olun kocanıza, DGM'yi ezdik, sıra MESS'te diyorlar.

...UMA ...NÜNDE ...ARIMIZ

Çocuklarımız için bir tatil dönemi daha bitti. Yine cıvıl cıvıl sesleriyle, taze heyecanlarıyla dolduracaklar sınıfları ve analar, babalar aydın bir insan olma yolunda ilk adımı atan çocukların heyecanlarını yine içlerinde bir buruklukla paylaşacaklar. Bir buruklukla diyoruz, çünkü yavrularının önüne en iyi olanakları verememenin ezikliği içerisindeler. Bir öğrenci için ortalama olarak yapılan harcama:

100 lira önlük	10 lira Fen Bilgisi kitabı
15 lira yaka	10 lira Matematik kitabı
150 lira çanta	15 lira Sözlük
200 lira ayakkabı	25 lira harita (Atlas)
60 lira yaklaşık defter v.s.	40 lira Ansiklopedi
10 lira Sosyal Bilgiler kitabı	

,Asgari ücretin 1800 TL. olduğu ve işsizliğin, pahalılığın dev boyutlara ulaştığı ülkemizde işçi emekçi ailelerin, hele bir de birden fazla okul çağında çocukları varsa, bunun altından kalkması ya imkânsızlaşır veya en temel ihtiyaçlardan daha da kısıntı yapmak zorunda bırakır.

Diğer yanda yasalarımız, «ilköğretim parasız ve zorunludur» diyor. Oysa yukardaki tabloda görüldüğü gibi eğitimin parasız olması tamamen kâğıtta kalmış durumda. Öte yandan ilköğretim yasalarda zorunlu olduğu halde 1975 nüfus sayımına göre öğrenim yaşına gelmiş kişilerin yaklaşık % 33'ü okuma-yazma bilmiyor. Ve iki milyon çocuk okulsuz durumda.

Emekçi çocuklarının bir çoğu okula gitmek ya da kitap okumak yerine, geçim sıkıntısı yüzünden köylerde tarlada, şehirde ise fabrikalarda, atölyelerde çalışarak ya da köşe başlarında kaçak sigara satarak, hammallık yaparak ailelerine maddi katkıda bulunmaya çalışıyorlar. Oysa parababalarının çocukları kendi özel atabalarıyla, özel okullara gidiyor, özel mumele görüyorlar.

Ülkemizde her türlü hizmet bir avuç parababasından yanadır. Bu nedenle eğitimin ayrıcalıklı oluşu ve fırsat eşitliğinin olmayışı hiç de şaşırtıcı değildir. Sermayenin temsilcileri toplumumuzdaki uyanışı, taze beyinleri çarpık düşüncelerle doldurarak durdurmayı, sömürü çarkını bu yolla devam ettirmeyi amaçlamaktadırlar. Okullarda lâikliğe aykırı faşist düşüncede gerici sağ politikanın propagandası yapılmaktadır. Kısacası bu eğitim çocuklarımızı gerçek anlamıyla geliştirecek, onların toplumun ilerlemesine geniş ölçüde katkıda bulunmasını sağlayacak bir sistem olmaktan çok uzaktır. Bu durum tabiiki sadece bizim ülkemizde değil. Bilimi savaş sanayiinin emrine veren egemen sınıflar, etkili oldukları ülkelerde, eğitimi de tekellerine almışlardır.

Oysa sömürünün ve sınıfların olmadığı ülkelerde üzerine en önemle eğilinen konu eğitimdir. Orada çocuklar sınırsız olanaklara sahipler. Tüm okul masrafları devlet tarafından sağlandığı gibi onların her türlü gelişmesini sağlayacak bir eğitim sistemi vardır.

Analar, babalar ve öğretmenler olarak çocuklarımızın bu bozuk eğitim sisteminde harcanmalarına müsaade etmemeliyiz.

— Her şeyden önce eğitim sistemi ülkemizdeki bir avuç parababasından yana olan toplumsal sistemin uzantısı olduğundan ileri Demokratik bir düzen için verilen savaşımda yerlerimizi almalıyız.

— Çocuklarımızın ırkçı şoven düşüncelerle eğitilmesine karşı çıkmalıyız.

— Sözde okul harcamaları adı altında alınan her kuruşun hesabını sormak için bir araya gelmeliyiz.

— Çocuklarımızın sorunlarını diğer velilerle ve okul idaresiyle tartışmalıyız.

— Okul Aile Birliklerinde aktif görev almak için okul idaresini zorlamalıyız.

— Yasaların hayata geçirilmesi ve genişletilmesi için mücadele etmeliyiz.

...tüm okul masrafları devlete ...ırsız olanaklar sağlanmış.

Emekçi çocuklarının pek çoğu okula gitmek yerine, köşe başlarında kaçak sigara satarak, hammallık yaparak ailelerine maddi katkıda bulunmaya çalışıyorlar.

TESLİM OLMAYANLAR ÖLMEZ

NIKOLAI CHUKOVSKY

Sizlere bu ay tanıtacağımız roman İkinci Dünya Savaşı sırasında faşist hitler sürülerinin istilasına uğrayan Sovyetler Birliği'nin ünlü kentlerinden biri, Leningrad'ın savunmasını anlatıyor. Kitabın yazarı pek çok antifaşist Sovyet yazarı gibi anlattığı şeyleri yaşamış, faşizme karşı savaşımda aktif görev almıştır.

Leningrad faşist Alman istilacıları tarafından sarılmıştır. Şehir gece gündüz sürekli bombalanmakta, abluka nedeniyle insanlar açlığa mahkûm edilmektedir.

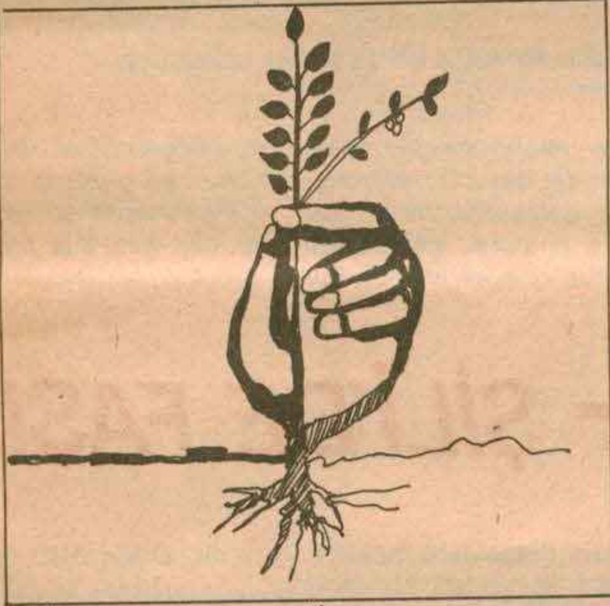
Roman, bu zor günlerde adını Sovyet devriminin büyük yaratıcısı Lenin'den alan bu soylu ve eski kenti terketmeyen kadın ve çocukların, gün be gün verdiği sessiz ama büyük direnişi ve yine şehri koruyan Sovyet ordusunun hava ve deniz kuvvetlerindeki askerlerin kahramanlıklarını ve özverilerini anlatmaktadır. Aslında çarpışan bu askerler şehirde yaşayanların babaları, kocaları veya kardeşleridir. Hepsinin yüreği aynı ateş ile yanmaktadır. Dört bir yandan çevrilmiş bu kenti faşistlere terketmemek, vermemek.

Sovyet halkı bu savaşta pek çok kurban vermiştir. 22 milyon. Bu romanda anlatılanlar Sovyetler Birliğinin şu veya bu köşesinde aynen yaşanmıştır. İsimler farklıdır, ama savaşım biridir. Leningrad'ı savunanlarda büyük kayıplar veriyorlar. Gösterdiği büyük kahramanlıklar sonucu muhafızlar alayı ünvanını alan hava filosu tören sırasında sadece bir kişi ile temsil ediliyordu. Filonun bütün pilotları ölmüş fakat anıları orduya yeni katılan genç pilotlara örnek oluyordu. Filo yine mezarı bir tepe üstünde kalan albay Rassokhin'in filosu idi. Onlarda ölebilir. Fakat kazanmalıydılar. Öte yandan şehir boşaltılmış çocukların büyük bir kısmı düşman saldırısından daha uzak şehirlere gönderilmişti. Ancak gidemeyenler de vardı. Analar bir lokma ekmeği bile yemeyip çocuklarına veriyorlardı. İnsanlar açlıktan yürüyemez hale gelmişti, 3 yaşındaki Sergei annesi görmezse duvardaki sıvaları ağzına atıyordu. Biraz daha büyük olan Slava ise bombardıman altında donmuş toprakta bombaların açtığı çukurda ortaya çıkan patatesleri topluyordu.

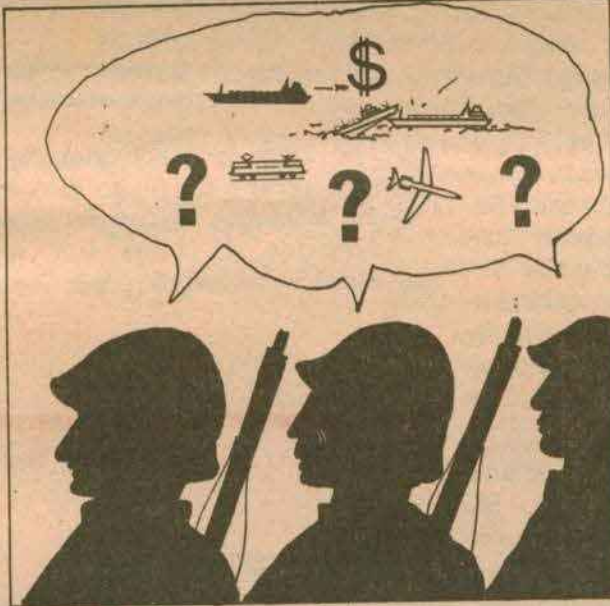
Sonya'nın babası ise cephede savaşıyordu. Annesi savunma için hendek kazarken bir Alman uçağı tarafından öldürülmüştü. Büyükbabası bilim adamı idi ve bombalanan Leningrad'da göller ve Henriler üzerinde araştırmasını sürdürüyordu. Açlıktan ölene kadar «burası ne kadar güzel bir ülke» diyordu. Bu koşullar altında bili bilime değer veriliyor, kütüphaneler açık ve yazdığı eser itina ile korunup saklanıyordu. Sonya oturduğu apartımanın tepesinde binayı yangın bombalarına karşı koruyordu. Daha sonra şehire yiyecek yetiştirmek için bahçe yapımında görev aldı. Sıcak su, banyo için hamam tamiratına başldıp kaynakçılık öğrendi. Daha sonra kimsesiz çocukları arayıp bulmak ve kreşe teslim etmek görevini yaptı. Ölü bir ananın yanından çocukları arayıp bulup parti bölge komitesinin hazırladığı kreşe götürüyordu ve Sonya bütün bunları yaparken sadece 16 yaşında idi.

Leningrad ölümsüzler kenti olmuştu. Hayır insanlar ölüyordu. Her zaman bombadan değil sokakta yürürlerken açlıktan devriliyorlardı. Ama teslim olmuyorlardı. Zafere inanıyorlardı. Teslim olmayacaklardı. Teslim olmayanlar ölmezdi ve sağ kalanlar fethedeceklerdi. Bu uzun romanı okuduğumuz zaman bugün Sovyet halkının neden savaşın ve faşizmin amansız düşmanı olduğunu ve neden barışın içten savunucuları olduğunu daha iyi anlayacağız.

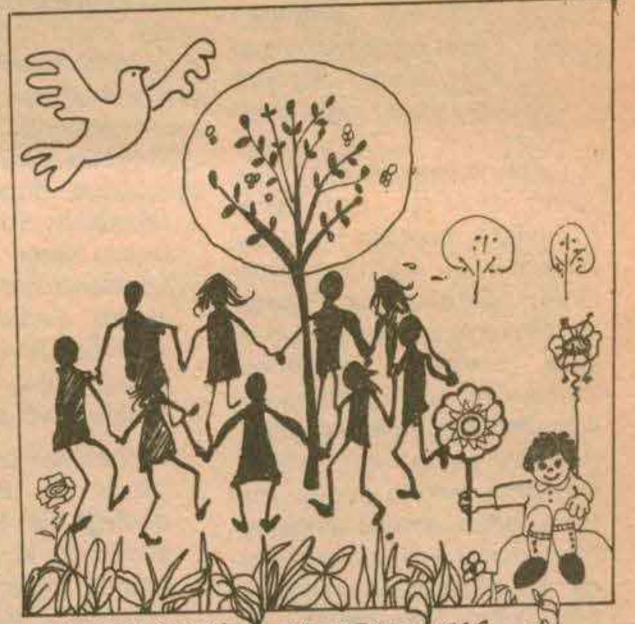
BARIŞ TÜRKÜSÜNDEN

YÜZYILLAR YÜZYILLAR ÖNCE
BU ZEYTİN AĞAÇCIĞINI BU GÜMÜŞ YAPRAK
BARIŞ AĞAÇCIĞINI DİKTİK TOPRAĞA
TÜM MEYVALARDAN, BUĞDAYDAN ÖNCE.

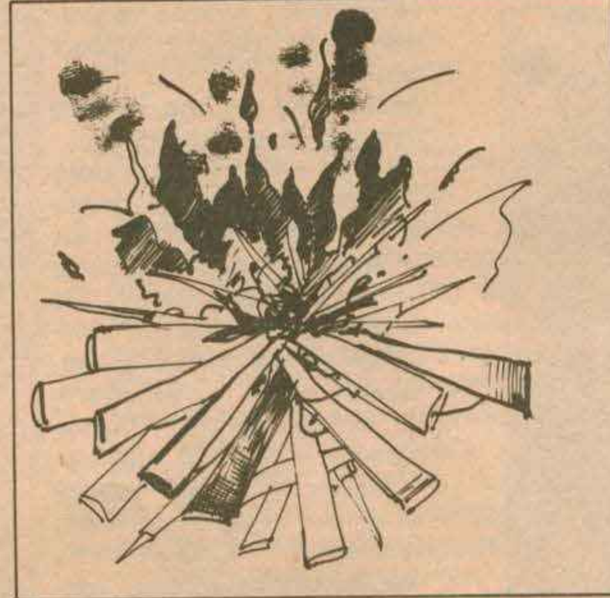
ŞAVAŞA HEP SAVAŞA GİTTİK
NEDEN GİTTİK NEDEN KİMLER İÇİN.
BUNU YÜZYILLAR BOYU BİLEMEDİK
SONUNDA ANLADIK NE NEDEN NİÇİN.

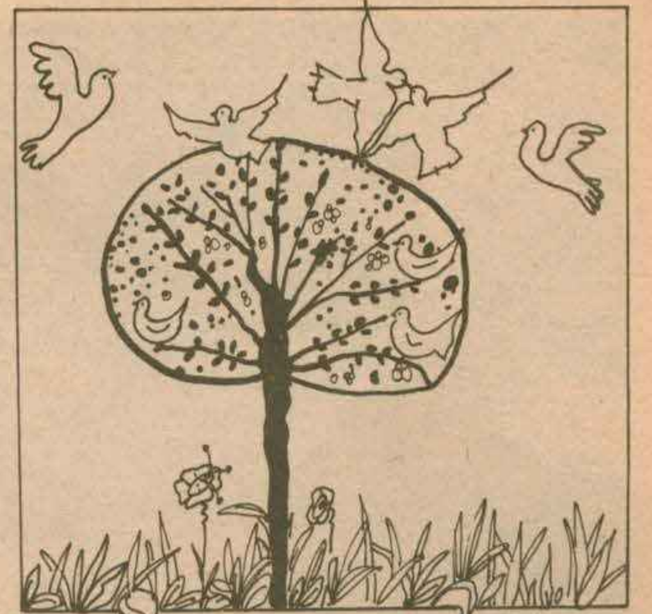
SONUNDA ANLADIK ÇOK GEÇTE OLSA
ANLADIK HERŞEY DAHA BİR GÜZEL
YERYÜZÜNDE BİR AN SAVAŞ YOKSA
ANLADIK HER ŞEY DAHA BAŞKA BİR GÜZEL.

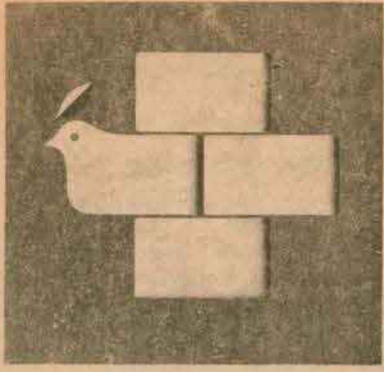
YOK ARTIK UZAKLARDA ÖLMÜŞ KOCAYA
BOYNU BÜKÜK ÖKSÜZLER DOĞURMAK
YOK ARTIK EMEĞE ZİNCİR VURMAK.
SAVAŞA ÇANAK TUTMAK

ARTIK GİTMEYECEĞİZ KRALLAR İÇİN
BEYLER PAŞALAR SULTANLAR İÇİN
AĞALAR İÇİN PATRONLAR İÇİN
ARTIK GİTMEYECEĞİZ SAVAŞMAYA.

BU ZEYTİN AĞAÇCIĞI BU GÜMÜŞ YAPRAK
BARIŞ FİDANCIĞI ARTIK DALBUDAK
SALACAK TÜM YERYÜZÜNE,
AK KUŞLAR DALLARINA KONACAK.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

ZAFER BARIŞ İÇİN SAVAŞANLARINDIR

Gelecek olan savaş
İlk savaş değil. Ondan önce
Başka savaşlar da oldu.
En sonuncusu bittiğinde
Kazananlarla yenilenler vardı.
Yenilen yanda yoksul halk,
Açlıktan kırıldı.
Kazanan yanda
Açlıktan kırıldı yine yoksul
halk.

20. yüzyılda dünya iki büyük savaş yaşamış, insanlık birinci paylaşım savaşı sonunda 10 milyon ölü, ikinci paylaşım savaşı sonunda 54 milyon ölü, 90 milyon sakat vermiş. Sadece bununla kalınmamış, insanlık, açlık, yoksulluk ve sefalete terkedilmiştir.

Bu gün de savaş tehlikesi ortadan kalkmış değil. Dünyanın bir çok yerinde sıcak savaşlar sürmekte, insanlar her an ölüm tehdidi ile karşı karşıya yaşamakta. Bütün bunlar, bir avuç azınlık, bir avuç parababası kârlarına yenilerini katsınlar, silahlarını satarak yeni pazarlar bulsun, ...al kaynaklarını sömüreleri yeni yerler işgal etsin diye...

Emperyalistlerin saldırganlıkları, baskıları arttıkça emekçilerin bunlara karşı bağımsızlık ve kurtuluş hareketleri gün geçtikçe filizlenip, boyatmaktadır. Bunu daha birinci paylaşım savaşında, Türkiye'de, diğer sömürge ve yarı sömürgelerde görüyoruz. Kurtuluş savaşında Türkiye'de kadın, erkek, çocuk yanyana, omuz omuza emperyalizme karşı savaş vermişlerdir. Bu gün de bu savaş bitmiş değil. Vietnam'da, Angola'da ırkçılığa, sömürgeciliğe karşı, barıştan yana olan güçler bu savaştan zaferle çıkıyorlar.

Emekçi kitlelerin uyanması, ulusal kurtuluş hareketlerinin gün geçtikçe zaferle sonuçlanması, parababalarının işine gelmiyor. Bu hareketleri bastırmak için yeni oyunlar peşinde koşmak zorundadırlar.

«Üstün Alman Irkını» yaşatmak ilkesiyle ortaya çıkan Faşist Hitler, silah tekellerinin zenginliklerini artırmaktan başka çare gütmüyordu. Parababalarının maşası durumunda olan Hitler, kendi sapık emellerini gerçekleştirmek için 1 Eylül 1939 da yeni bir savaş başlatmaktan geri kalmıyor.

İnsanlık daha birinci savaşın acılarını, yıkıntılarını silmeden bir yenisi ile karşı karşıya bırakılıyor. Yine emekçiler, ölümle, açlıkla, sefaletle karşıkarşıya kalıyor.

Sonuç: Zafer yine barış için savaşanlardan yana.

Bütün dünyada ilericilerin nefreti ile karşılanan 1 Eylül 1939, bugün artık barışın simgesi durumuna gelmiştir.

1950 Kasımında Varşova'da toplanan 2. Dünya Barış Kongresinde Dünya Barış Konseyi kuruluyor ve 1 Eylül «Dünya Barışı» günü olarak ilân ediliyordu. 1954 yılı «Savaşa Karşı Mücadele» için Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonunun kurulduğu gün olarak da ayrı bir önem taşır. Aynı tarihte silahlanmaya son verilsin diye Stockholm çağrısı imzaya açılıyor ve Barışçı güçlerin desteği ile karşılanıyor. Bu yüzdendir ki, Vietnam'da, Afrika'da, diğer kurtuluş hareketlerinin sürdüğü yerlerde parababalarının silahı geri tepiyor.

Ama yinede gerici güçler boş durmuyor, insanları kitle halinde yok etmek için nötron bombası icat ediyorlar. Barışçı güçlerin birliği, bu girişimin karşısına dikilmiştir.

Ülkemizde de barış için savaşanlar gün geçtikçe güçleniyor. Uluslararası barış hareketinde yerlerini alıyorlar. Barış derneğinin kurulması, nötron bombası için başlatılan imza kampanyasında üzerine düşen görevi üstlenmesi bunun en güzel örneğidir.

Parababalarına karşı zaferler gün geçtikçe gelişiyor, 3 Temmuz 1973 de Helsinki'de

Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için kadınların uluslararası dayanışması güçleniyor.

İki büyük paylaşım savaşı sonunda insanlık milyonlarca ölü, yaralı ve sakat vermiş, insanlar açlık, yoksulluk ve sefalete itilmiştir.

ŞİLİ'DE FAŞİZM

«Ülkemiz Şili'de diğer Güney Amerika ülkeleri gibi, asırlarca emperyalist devletler tarafından sömürüldü.» diyor işçi Anna. «Fakat 1970 yılında oylarımızla ilerici ve yurtsever Allende ve partisi Halkın Birliğini iktidara getirdik.

Allende Şili Halkına İnsanca Yaşama Hakkı Tanıyordu.

İşçiler olarak yasal haklarımızı alıyorduk. Üretime katılıyor, çalışma yerlerinde söz sahibi oluyorduk. Fabrikanın geliri patronlara değil, biz emekçilere veriliyordu. Kadınlar da kendilerini geliştirecek ortamı bulmuşlardı Bir yandan okuma - yazma öğrenip, vasıflı işçi nitelikleri kazanırken, diğer yandan iyi bir ana ve eş olmasını öğreniyorduk. Çocuklarımızı nelerle besliyeceğimizi, hastalandıklarında alınacak önlemleri, başvurulacak sağlık ocaklarını biliyorduk. Bilmesek de bize yol gösterecek kadın dernekleri, mahalle ve semt komiteleri kurulmuştu. Yaşam kolaylaşmıştı. Hepimiz sağlıklı ve mutluyduk. Çocuklarımız okulda günde 1 litre süt içiyor, et ve sebze ile besleniyorlardı.

Artan maaşlarımızla şimdiye kadar giremediğimiz yiyecek dükkânlarına giriyor, vitrinine bakmağa cesaret edemediğimiz dükkânlarda kuyruk olup yiyecek alıyorduk. Ülkede olan bitenden haberdardık. Sendikalarda, derneklerde çalışmalara katılıyor, düşüncelerimizi söylüyor, evlerde büyük coşkuyla işyerimizin, mahallemizin, okulumuzun sorunlarını tartışıyorduk.

Ama büyük burjuvazi memnun değildi. Kârları azalmıştı. Hor görmeğe alıştıkları biz işçiler, emekçilerle aynı yerlerden alışveriş etmek, aynı dükkânlarda kuyruğa girmek, eş muamele görmek hoşlarına gitmiyordu. Zaten ABD ve çok ulu
lu şirketler de Şili gibi verim
li ve toprak altı zenginlikle
bol bir ülkenin kârlarını te
rar ele geçirmenin yolları
arıyorlardı.

İşte, Şili halkının düşma
içte büyük sermaye, dışta d
çok uluslu şirketler birleşe
rek kanlı bir darbe ile 11 E
lül 1973'te Allende'yi öldü
düler ve iktidarı ele geçird
ler.»

«Eylül 1973'te Askeri Cun
tanın Halk Birliği Hükümetin
devirdiği günü unutamıyo
rum» diyor işçi Maria. «Öz
gürlüğe ve güvenliğe alışmı
bizler, kendimizi tank sesler
ve makinalı tüfek taramas
içinde bulmuştuk. Askeri bir
likler başkentin her tarafın
dan saldırıya geçmişlerdi

«Dur» emri verilen yaşlı
genç, kadın, çocuk herkes
duvara sıralanmış aranıyor
duk. Sonra dipçik darbeler
arasında cezaevine götürül
dük. Sürekli dayaklar, işken

oplanan Avrupa Güvenlik ve şbirliği Konferansı barışçı güçlerin zaferi ile sonuçlandı yine. Bazı kapitalist ülkeler gibi Türkiye'de bu karara mzasını atmak zorunda kaldı. Bu gün ülkemizde bu kararlara uyulmadığı, sadece görünüşte bir imza olduğu ortadadır.

Yurdumuzda her yıl 15.000 kadın bakımsızlıktan, insanlar hastahanesizlikten ölürken çocuklarımız sokaklarda perişan olurken, bir fantom için 75 milyon TL. verilmekten geri kalınmıyor. 20.000 çocuğa yuva yapmak için bir fantom fiyatı yettiği halde, parababaları ve onların siyasi iktidarları bunları hasır altı etmeyi tercih ediyorlar.

Barıştan yana kazanımlar için kadınlar olarak bize büyük görevler düşüyor. Bu savaşımda yerimizi almak, emperyalizmin ülkemizdeki yeni oyunlarını boşa çıkarmak, çocuklarımız savaşsız, sömürüsüz bir dünyada yaşasın diye mücadelemizi daha da güçlendirelim. Çünkü:

Savaşla çok şey büyüyecek,
Büyüyecek mülk sahiplerinin mülkleri
Ve mülksüzlerin sefaleti.

İLERİCİ GÜÇLER DGM'YE GEÇİT VERMEYECEK

Son günlerde üzerinde en çok konuşulan ve biz kadınları yakından ilgilendiren konulardan bir tanesi de 2'nci MC'nin yeniden gündeme getirmeye çalıştığı Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) Yasa Tasarısı.

İşçi sınıfımız ve emekçiler bundan bir yıl önce yiğit, zorlu bir uğraş sonunda kendilerini parababalarına köle edecek bu yasa tasarısının kanunlaşmasını önlemişler, bu uğurda bir çoğu işlerinden olmuş ve hattâ şehit vermişlerdi.

1'nci MC'nin yasallaştırmak istediği bu mahkemelere tüm ilerici demokratik kuruluşlar, devrimci sendikalar karşı çıkmışlardı. 1'nci MC'nin baskı ve sömürüsünü sürdürebilmek amacıyla anayasamıza aykırı olarak getirmek istedikleri Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM), ülkemize sıkıyönetimsiz sıkıyönetim getirecekti. DGM'ler yasallaşsaydı ;

— Baskısız, sömürüsüz, barış içinde, yaşanası bir dünya için savaşım vermek,
— Okullarda, sokaklarda faşist kurşunlarla delik deşik edilen çocuklarımıza can güvenliği istemek,
— Demokratik haklarımız için direnmek, grev yapmak ya da yapan kardeşlerimizle dayanışma içine girmek,
— Devrimci sendikalar ve demokratik kuruluşlarda örgütlenmek,
— Hak aramak, hak istemek, pahalılığa, sömürüye karşı çıkmak,
— Yığınsal gösterilere katılmak ya da düzenlemek,
— Kısacası nefes almak suç olacaktı.

Bu mahkemelere hakimler MC tarafından atanacağından bağımsız mahkemeler önünde savunmamız da olanaksızlaşacaktı. Yani iktidar tarafından atanan hakimler tarafsız karar veremeyecek, her an işten atılma kaygusuyla iktidarın görüşleri doğrultusunda kararlar almak zorunda kalacaktı.

İşte Eylül 1976'da işçi sınıfı ve emekçiler ve yüreğinde baskısız, sömürüsüz bir dünyanın özlemini duyan tüm analar, bacılar, gençler, aydınlar, hukukçular, memurlar, milletvekilleri DGM'lere karşı çıktılar. İşçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK, Genel Yas ilân etti.

Ve 16 Eylül 1976'da işçi sınıfımız Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa tasarısının kanunlaşmasını engellemek amacıyla Anayasal ve demokratik haklarını kullanarak ülkemizin önemli bir bölümünde işi durdurdu. Çok etkin ve disiplinli olan bu eylem sonucu DGM yasa tasarısı engellendi.

Parababaları bu yenilgiyi hazmedemediler. Genel yas eylemine katılan 3 bin işçiyi sokağa attılar. Fakat hırslarını bu da gideremedi. Onları aileleriyle birlikte açlığa mahkûm etmek, başka işyerlerinde çalışmalarını önlemek için kara listeler düzenlediler. Evet DGM kapandı ama savaşım sona ermedi. Bugün DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının onbinlerce işçiyle sürdürmekte olduğu grevlerin temel nedenlerinden biri de DGM Genel Yas eylemi sırasında işten atılan işçilerin yeniden işe alınmalarının MESS tarafından kabul edilmeyişidir.

1977 seçimlerinden sonra yeniden iktidar olan gerici faşist karması MC bugün DGM'leri 2'nci defa getirmek istemektedir. Tırnak tırnak elde ettiğimiz, uğruna canlarımızı verdiğimiz demokratik kazanımlarımızı parababalarına kârlarına kâr katsınlar ve bizi köleleştirsinler diye geri veremeyiz.

Bu savaşımda biz ilerici kadınlara büyük görev düşmektedir.

Mahallelerde, işyerlerinde, bulunduğumuz bölgelerde belki de kapı kapı dolaşarak DGM'lerin hortlatılmamaları için mücadele etmeliyiz.

Faşizmi geriletmek, toplum hayatının tüm alanlarında demokrasiyi genişletmek ve MCyi iktidardan uzaklaştırmak için işçi sınıfımızın öncülüğünde oluşturulan Ulusal Demokratik Cephe'ye (UDC) katılmalı, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın düşmanlarına analar olarak hak ettikleri cevabı vermeliyiz.

İN YENİLECEĞİ GÜN YAKINDIR

Allende döneminde et ve sebze ile beslenen, hergün 1 litre süt içen çocuklar, faşist cuntanın gelmesinden sonra açlık ve gıdasızlıktan ölüyorlar.

celer gördük. Ölenler oldu aramızdan. Ben 4 ay yediğim dayaklar sonucu komada yattım. Kendimi bildiğimde kolum kırık, saçlarım dökülmüştü. Yakınlarımla görüşme iznim yoktu. Umutsuzdum. Ama tutuklu kampındaki dayanışma ve dünya ilerici güçlerinin destekleri beni tekrar yaşama bağladı.

16 yaşında, dört ayrı cezaevinde faşistler tarafından tecavüze uğrayan Isebella vardı yanımda. Henüz 14 yaşını doldurmamış ve hiç yargılanmadan tutuklanan 100 çocuğa bakıyorduk birlikte.

İşkence sonunda çıldıran ve yardıma muhtaç 13 yaşında Ernestina vardı. Ve 4 yaşında, annesinin işkencede ölümünü izleyen Lumi vardı.

Bugün baskı görmüş, ezilmiş fakat yiğit ve özverili binlerce insan bizimle birlikte. Umutluyuz şimdi. Askeri dikta çöküyor. Faşizm yeniliyor artık.

İşsizlik 4 yılda 3 misline ulaştı. Darbeden sonra Şili pahalılık ve enflasyonda dünyanın önde gelen ülkesi oldu. Ekmek, süt bulmak güç...»

HAYDİ ŞİLİ HALKIYLA DAYANIŞMAYA !..

Şili'de Faşist cuntanın baskı ve zulmüne karşı Şilili kadınlar mücadele ediyorlar. Pinochet cuntasınca tutuklanan 2500 kayıp yurtseverin hayatları hakkında bilgi edinmek için kadınlar grevler, gösteriler yapmışlar ve bu yüzden coplanmışlar, işkenceye maruz kalmışlardır. Tüm baskılara karşı erkekleri ile ön saflarda savaşım veren Şilili kadınların mücadelesi dünyadaki tüm ilerici güçlerin dayanışması ile daha da güçleniyor.

Faşist cuntanın işkence gemisi La Esmeralda'nın tüm limanlardan kovulması uluslararası dayanışmayı bir kez daha kanıtlamış, cuntanın ülke içindeki saygınlığını yitirmesine neden olmuştur.

Şimdi de 2500 kayıp yurtsever hakkında hesap sorulması için direnen yiğit Şilili kadınların ve yakınlarının can güvenliğinin sağlanması için çeşitli eylem ve telgrafların Pinochet cuntasına duyurulması için tüm ilericiler, görev başına!

Şili'de büyük ekonomik buhran var. Fabrikalar kapatılıyor. Üretim düşüyor. ABD nin faşist cuntaya yardımı artık yeterli olmuyor. Cunta geriliyor. Fakat Şili'li yurtseverler anti-faşist cephede örgütleniyorlar. Korkuyu yeniyorlar ve eyleme geçiyorlar.

Şili'de halk bugün savaşıyor...

Şili'de faşizmin yenileceği gün yakındır...

FAŞİZM NEDİR?

Faşizm, işçi sınıfının, emekçilerin can düşmanıdır.

Faşizm, büyük parababalarının, bankaların, holdinglerin (tekelci sermayenin) emekçi kitleler üzerindeki —açık zorbalığa dayanan— diktatörlüğüdür. Bunlar sömürü ve talan düzenini devam ettirebilmek için her yola başvururlar. İşte faşist partileri de, komandoları da besleyen ve işçi sınıfına, emekçilere, gençliğe saldırtan bunlardır.

Parababaları neden faşist iktidar ister?

Kapitalist somuru düzeninde var olan ekonomik krizler zamanla yoğunlaşır, artar. Bu krizlerin sonunda hayat pahalılığı, işsizlik yaygınlaşır. Parababaları, kârlarını korumak için ekonomik krizlerin yükünü emekçilerin sırtına yüklemeye çalışırlar. Oysa işçi sınıfı ve emekçiler sermayenin sömürüsüne ve zulmüne karşı örgütlenip, birleşmektedirler. Parababalarının demokratik hak ve özgürlüklere koyduğu sınırı savaşım vererek genişletmekte ve yeni kazanımlar elde etmektedirler. Bu gelişmeler parababalarının iktidarını temelinden sarsar. Burjuva demokrasısı ile emekçileri yönetemiyecek kadar güçsüz düştükleri ni görürler, yeni bir iktidarın özlemini duyarlar. İşte özlemini duydukları bu iktidar faşist bir iktidardır. O halde faşizm, parababalarının çıkarlarını koruyan bir iktidar biçimidir.

FAŞİZM TOPLUMA NE GETİRİR?

Faşizm iktidara geldiğinde büyük parababalarının durumunu sağlamlaştıracak ekonomik tedbirler alır. Ekonomik krizlerin yükünü emekçilerinin sırtına yükler. İşçi ücretleri, memur maaşları, köylünün mahsülünün taban fiyatları dondurulur. Emekçi yığınlar korkunç bir hayat pahalılığı, işsizlik, açlık ve yoklukla karşı karşıya kalırlar.

İşçi sınıfının toplu sözleşme hakkını engeller. İlerici sendikal hareketini, grevleri yasaklar. İşçilerin ekonomik ve politik örgütlenmesini yoketmeye uğraşır. İşçi sınıfına getirdiği bu yasaklar zincirini diğer emekçi kesimlere doğru uzatır. Faşizm bununla da yetinmez. Memurların, öğretmenlerin, aydınların, esnafların, gençlerin, kadınların dernekleri ve faşist partiler dışında kalan tüm partiler kapatılır. Parababalarının borazancılığını yapanlar dışında kalan basının faaliyeti yasaklanır. Faşist iktidar toplum içinde bilim ve kültür düşmanlığını yaymaya başlar. Faşist görüşü yayan kitapların dışında bütün eserler toplatılır, yakılır.

Faşizm iktidara yerleşince tüm demokratik yasaları kaldırır. Bağımsız yargı organlarının işlevine son verir. Olağanüstü mahkemeler kurar. Parlamentoyu ikinci plana iter, hatta kapatabilir. Kanun gücünde kararnameler çıkararak bütün toplumun faşist şeflere itaatini sağlamaya çalışır. Bunu gerçekleştirebilmek için de onbinlerce yurtseveri, ilericiyi, sosyalisti, sosyal demokratı, işçiyi, emekçiyi tutukluyarak ülkeyi cezaevine çevirir.

Faşizm savaş çığırtkanlığıdır. Silâh tekellerinin daha çok kâr etmesi için savaş çıkartır.

FAŞİZM TIRMANIŞI

Peki bütün bunları faşizm bir gecede iktidara gelerek mi yapar? Hayır. Faşizm birdenbire ortaya çıkan, bir gecede hükümet devirip işbaşına gelen birşey değildir. Faşistler iktidara gelmeden önce birtakım öntedbirler alır ve faşizme ortam hazırlarlar.

İşte ülkemizde de gerici faşist karması 2. MC faşizme geçit arıyor. Bu nedenle, devlet kademelerine M.H.P'nin, ülkü ocaklarının faşist komandolarını yerleştiriyorlar. Bu nedenle, kiralık kaatilleri, aldatılmış gençleri, işçi sınıfının, ilerici gençliğin üzerine sürüyorlar. 2. MC mevcut kanunlara, burjuva demokrasisinin kurallarına uymaktan kaçınıyor. Halkın demokratik kazanımlarını yavaş yavaş geri almaya çabalıyor. Demokratik dernekler kapatılıyor. Bunu engelleyen Danıştay kararları uygulanmıyor. TRT işgal ediliyor.

Faşistler polis örgütü içinde gizliden gizliye örgütleniyor. Hergün sokaklarda insanlar kurşunlanıyor, bombalar patlatılıyor. Bunları yapanlar ustaca gizleniyor. Faşist ve gerici güçler yaratıtıkları bu anarşi ve kargaşa ortamından, demokratik güçler sorumluymuş gibi göstermeye çalışıyorlar. Çünkü işçi sınıfının onunla savaşımının geniş kitleler üzerinde yarattığı saygınlığı hazmedemiyorlar. Emekçi yığınların faşizme karşı olduğunu bildiklerinden faşist bir iktidar arzuladıklarını açıkça söylüyemiyorlar. Güçlü ve otoriter bir devlet kuracakları, sömürüyü engelleyecekleri palavrasını yayarak emekçilerin örgütsüz kesimlerini yanlarına çekmeye uğraşıyorlar.

İşte bütün bu tedbirler faşist bir iktidarı işbaşına getirmek için hazırladıkları ön koşullardır. Buna **faşizmin tırmanışı** denir.

Ancak, demokratik güçler uyanık davranırlar ve faşist tırmanışa karşı çok geniş bir cephede mücadele yürütürlerse faşizme geçit vermemek mümkün olur. Faşizme karşı yürütülen bu mücadeleye işçi sınıfı önderlik eder. Bunun için işçi sınıfı kendi birliğini sağlamlaştırır. Bu birliğin etrafında faşizme karşı olan tüm güçleri toparlar. Böylece ülkenin karanlık günlere sürüklenmemesi ve demokrasinin yaşatılması için ant içmiş bütün ulusal demokratik güçler aynı cephede birleşmiş olur. Bu cepheye **«ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE»** diyoruz. İşte ancak ve ancak böyle geniş bir cephede verilen savaşım faşizmi inine tıkabilir. Demokrasi güçlerini zafere ulaştırabilir.

AYIN ŞARKISI

Yaşamak çok pahalıymış
Yeni zamlar sıradaymış
Bir kilo et bin liraymış
Sen varsın ya
Umurumda mı dünya
Şab şab şibi libi şap
Lap lap libi libi lap

diyor televizyonda, radyoda büyük sanatçı olarak tanıtılan şarkıcılardan biri. İnsanlarla alay edercesine, onların insanca yaşanası bir dünya için verdikleri savaşımı hiçe sayarcasına...

200'ü aşkın ölümüz varmış, onbinlerce işçi emeği ve onuru için greve gitmiş, ülkemizde on milyon işsiz varmış ama yine senin umurunda değil dünya. Senin de çocuğun kurşunlansa, sen de kapı kapı iş arasan, gece aç yatsan bakalım şap şap şibi libi şob deyip, dünyayı umursamayabilir misin? Ama sen geçici şöhretin uğruna şarkılarında insanların en yüce duygularını sömürmeye, parababalarının beyin yıkama politikasına bu yüce duyguları âlet etmeye devam et.

orhan kemal'den bir hikâye: ÇOCUK

İstiklâl Caddesinin kocaman apartmanlarına dayamış sırtını, eski giyimi, yıpranmış okul kasketiyle titriyordu çocuk. Soğuktu, ayazdı. Hava nefisti iyi giyimlilere göre. Ve de pırıl pırıldı neon lambaları. Çocuğun tek düşüncesi dersleriydi, her şeyi rahatça yapacaktı, yarın için bir pergel takımı olsaydı. Halûk'un pergeli gibi... Ama hiç bir zaman onu alacak parası olmamıştı. Olamazdı da, çünkü tütünde çalışan annesinin onbeş günlük kazancı idi pergel takımının parası. Arada düşüncelerinden sıyrılıp bağırıyordu.

— Kartpostallarım var, güzel İstanbul manzaraları. Ah bir satabilseydi hepsini. Annesi «Ölüyorum» diyordu. «Bana acı oğlum» diyordu. «Bırak mektebi de yardım et bana» diyordu. «Sabahın yedisinden akşamın beşine kadar ayakta dikilmekten bitiyorum, acı bana yavrum» diyordu.

Oysa çocuk annesine acıdığı için okumak istiyordu. Öğretmen «Sonuna kadar oku» diyordu. Halûk karnesine imreniyordu çocuğun.

— Kartpostallarım var, güzel İstanbul manzaraları.

Tarihçi ödev vermişti. Mezopotamya'da Asur devleti. Hepsini biliyordu. İlk vatanımız, Ortaasya'-dan gelmişiz. Babası büyük gemilerle dolaşmış her yeri görmüş. Çarkçı babası ölmeseydi, alırdı ona pergel takımını. Tombul yanaklı, sol kaşına yıktığı kasketi, mavi gözleri, ağzında piposu. Babacığım diye içinden geçirdi.

Biri durdu önünde. Yakası kalkık pardesüsü, mavi gözleri. Kartlara değil yüzüne bakıyordu. Mavi gözleri bir tuhaf gülüyordu. Bıyığı ve piposu yoktu. Babasına benzemiyordu.

— Kart mı satıyorsun?

— Evet, güzel İstanbul manzaraları. İçki kokuyordu adam ılık ılık.

— Sen daha güzelsin.

Çocuk heyecanlı idi. Alacak mı acaba? Onbeş tane aldı adam. Bir lira fazla bırakıp gitti. «Üstü senin olsun, çok güzelsin» dedi. Ürktü çocuk. Hırsızlık, namussuzluk gibi geldi. Adam geri dönmüştü. Bir tomar daha aldı, bir ikibuçukluk bırakıp gitti. Acımış mıydı? Ama sadakaya ihtiyacı yoktu. Adam tekrar geri döndü. Kartları işportaya bıraktı. Çocuk sevindi. Parasını geri verdi. «Kalsın» dedi adam. «Çok güzelsin» Yanağını okşamak için uzandı. Çocuk her şeyi anlamıştı. İri elâ gözleriyle bir öfke çığlığı gibi baktı adama. «Alçak!» dedi. Fırlattı paraları suratına. Boynuna kınnapla geçirdiği küçücük işportasını alıp, İstiklâl Caddesinin kalabalığına karıştı.

ÇOCUKLARIMIZ PARA BABALARININ HİZMETİNDEKİ KİTAPLARI İSTEMİYORLAR

Çocuklarımız da para babalarının beyin yıkama ve kâr amacıyla bastırdıkları kavgalı - savaşlı ya da uydurma cin-peri masallarını konu alan kitapları okumak istemiyorlar.

İşte bir ilkokul öğrencisi kendisi öğretmen olunca, öğrencilerine nasıl kitaplar okutacağını söylerken, böyle kitaplara karşı çıkıyor:

«Ben öğretmen olunca çocuklara iyi kitaplar okutacağım. Teksas, Tommiks, Karaoğlan, Kemalettin Tuğcu'nun kitaplarını okutmayacağım. Çünkü yararlı değil de ondan. Çocuklara gerçeği öğreteceğim.»

ilerici kadınlar derneğinden haberler

İZMİR ŞUBESİ

İKD üyesi doktorlar Menemen - Yenimahallenin kadın ve çocuklarını ücretsiz muayene ediyorlar. Yetersiz beslenme yüzünden zayıf ve hastalıklı olan bu insanların oturdukları yerler de sağlık koşullarından yoksun. Su ve elektrik yok. Çocuklarının yüzde doksanının barsaklarında kurt var. Kadınlar doktorların gönüllü olarak geldiklerini öğrenince çok şaşırıyor ve çok seviniyorlar. İKD üyeleri bu sahipsiz insanlarla muayeneler sırasında yakın ilişkiler kuruyor ve sorunlarına çözüm yolları gösteriyorlar.

İST. FATİH ŞUBESİ

Eyüp bölgesinde, Cuma pazarında Maden-İş grevcilerine yardım için satış yapan İlerici Kadınlar Derneği üyesi arkadaşlar, faşistlerin saldırısına uğramışlar ve tartaklanmışlardır. İKD Fatih Şubesinin Maden-İş 14. Bölge Temsilciliği ile ortaklaşa çıkardıkları bildiride anti-demokratik baskılar ve İlerici Kadınlara karşı girişilen bu saldırı kınanmıştır.

İST. KARTAL ŞUBESİ

Gülsuyu Temsilciliği

Gülsuyu bölgesinde yol, su ve elektrik bölge halkının en önemli sorunlarındandır. Bu soruna eğilen Gülsuyu temsilciliğindeki üyeler, bölge kadınlarına bu konuda harekete geçmeyi ve bir imza kampanyası açmayı önermişlerdi. Kadınların bu öneriyi olumlu karşılamasıyla bir imza kampanyası açıldı. Kampanyanın sürmekte olduğu şu günlerde, Belediye tarafından bölgeye minibüslerin gönderildiği ve daha düzenli çalışmalarının sağlandığı, ayrıca bir çocuk parkı için ön çalışmaların başlatıldığı, dolayısıyla Belediyenin, halkın somut isteklerine ilgisiz kalmadığı gözlenmiştir. Bu tür eylemlerin, daha ileriki dönemlerde UDC içinde yer alacak bölgesel komitelerin eylem biçimlerine ışık tutacağına inanıyoruz.

Bundan bir süre önce su için başlatılan imza kampanyası başarı ile sonuçlanmıştır. Bölgeye ilk önce arazözlerle su yollanmış, daha sonra da belli günlerde su akmaya başlamıştır. Burunbahçeli kadınlar örgütlü mücadelenin sorunlarını çözmek için tek araç olduğunu söylemişlerdir.

Ülkemizde gelişip güçlenen Demokrasi savaşımına kadınlarımız her geçen gün daha aktif bir şekilde katılmaktadırlar. Bu savaşımı engellemek için parababaları ve onların maşaları olan faşistler ve Maocular ellerinden geleni ardına bırakmıyorlar. Bu sapık akımlar geçtiğimiz hafta içinde Haydarpaşa İstasyonunda gazetemizi satmakta olan İlerici Kadınlara saldırmışlardır. Artık kadınlara bile saldıracak kadar gözleri dönmüş olan bu Maocu komandolar gazete satanları şöyle korkutmak istemişlerdir: «Eğer gazete satmaya devam ederseniz, gidip faşistleri çağıracağız». Bu tür saldırılar nereden gelirse gelsin İlerici Kadınları yıldıramıyacaktır.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

Dikkat! Barsak hastalıkları yaygınlaşıyor

Yurdun çeşitli yerlerinde, özellikle Güneydoğu Anadolu bölgesinde barsak hastalıkları yaygınlaşıyor. Gaziantep, Antakya, Adana ve Urfa ve Ankara'da şiddetli ishal, bulantı, kusma, halsizlik, kuvvetsizlik, titreme ve ateş belirtileri gösteren yüzlerce hasta var. İstanbul'da da emekçi halkın yoğun olduğu, hiçbir sağlık ve temizlik koşuluna uyulmadığı, çocuklarında tek başlarına bataklık ve sularda oynadığı semtlerde de ishal şikâyetleri olan ve herhangi bir sağlık merkezine ulaştırılmadan ölen onlarca çocuk var.

Bunların bir kısmı yazın sıklıkla görülen basit ishallerden oluşurken bir kısmı **tifo** ve **kolera** özellikleri taşımaktadır.

HÜKÜMET YETKİLİLERİ NE DİYOR?

Barsak enfeksiyonlarının bir kısmı tıbbi tahlillerle **kolera** ve **tifo** olarak teşhis edilirken Sağlık Bakanlığı ve Müdürlükleri, «Hayır, tifo veya kolera yoktur. Bunlar basit barsak hastalıklarıdır. İstirahat etsinler, geçer. Telaş etmemelidir.» diyorlar. Halkın yararına önlemler almak akıllarına bile gelmezken hastahanelere baskı yapmak, bilimsel olarak konan teşhisleri yalanlamak akıllarına hemen geliyor.

SAĞLIK YETKİLİLERİ NE DİYOR?

Kanalizasyonların içme sularına karıştığı, suların günlerce akmadığı, çöplerin dağlar gibi biriktiği kentlerimizde tifo ve kolera görmek olasıdır, diyor sağlık yetkilileri.

1) Bu nedenle ishal, bulantı, kusma, halsizlik gösteren bütün hastaların tam teşekküllü bir hastahaneye başvurmaları gerekir. 2) Evlerde sular kaynatılmadan içilmemelidir. 3) Meyvalar ve çiğ yenen sebzeler defalarca kaynatılmış sularla yıkanmalıdır. 4) Çeşme suları dışında kuyu ve kaynak suları içilmemelidir. 5) Kolera ve tifo aşıları için sağlık merkezlerine başvurmalıdır.

İST. ŞİŞLİ ŞUBESİ

İKD Şişli Şubesinin öncülüğü ile Sarıyer Pınar Mahallesinde oturan kadınlar, mahallelerine su getirilmesi ve çöplerinin toplanması için 737 imza toplayarak Sarıyer Belediyesine başvurmuşlar ve bu sorunlarının en kısa zamanda çözümünü istemişlerdir.

Yine Pınar mahallesinde kadınlar için okuma-yazma ve biçki-dikiş kursları açılmıştır. Kurslara 20-25 arasında kadın katılmaktadır. Her iki kurs da Pınar Mahallesi İlkokulunda yürütülmektedir.

Ortaköy Temsilciliği

İKD Şişli Şubesine bağlı Ortaköy temsilciliğine 15 günde bir çocuk doktoru giderek İKD üyelerinin ve çevre kadınlarının çocuklarını ücretsiz muayene etmektedir.

Sahibi: Beria Onger. Sorumlu yazı işleri md: Berrin Uyar Adres: İncili Çavuş sok. 29-4 Sultanahmet-İstanbul
Fiatı: 300 kr. Abone fiatı: 1 yıllık: 36 TL 6 aylık: 18 TL Yurt dışı: 1 yıllık 75 TL Basıldığı yer: Özakın matbaası
Son baskı tarihi: 31-8-1977